

محل مهر آموزشگاه	وقت آزمون: ۸۵ دقیقه	باسمه تعالی	سؤالات درس: علوم و فنون
	ساعت امتحان: ۱۰/۳۰ صبح		نام و نام خانوادگی:
	تاریخ امتحان: ۳ /		شماره داوطلب:
تعداد صفحه: ۴ صفحه	تعداد سوال: ۲۸ سؤال		پایه تحصیلی: دهم انسانی

بارم	«حمایت از کالای ایرانی»		نمره
	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)		
۰/۷۵	<p>جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید واژه اضافه است. (سنایی - حافظ - کشف الاسرار - دری - میانه)</p> <p>الف- تحول روحی و معنوی آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی است .</p> <p>ب- منطقه رواج فارسی ، ، نخست در مشرق و شمال شرقی ایران بود .</p> <p>پ- نمونه دیگر از از نثر موزون خواجه عبدالله انصاری نوشته شد، همچنین کتاب تفسیر از ابوالفضل میبدی است .</p>		۱
۰/۵	<p>واژه ای مناسب را انتخاب کنید.</p> <p>الف- ویژگی اصلی نثر(فنی- موزون) به کارگیری سجع است .</p> <p>ب- به شیوه بیان هرنویسنده یا شاعر (سبک شعر/سبک شخصی) می گویند.</p>		۲
۱	<p>درستی یا نادرستی عبارات زیر را با (ص)، (غ) مشخص نمایید.</p> <p>الف- رواج حس دینی از ویژگی های ادبی شعر سبک عراقی است. ()</p> <p>ب- سبک خراسانی برحسب زمان به دو سبک فرعی سامانی و سلجوقی تقسیم می شود. ()</p> <p>پ- تقسیم بندی شعر براساس نظریه ارسطو به سبک عامیانه و سبک عالمانه براساس هدف صورت می گیرد. ()</p> <p>ت- آثار برجای مانده زبان فارسی باستان، فرمان ها و نامه های شاهان هخامنشی به خط میخی نوشته شده است ()</p>		۳
۰/۲۵	<p>کدام یک از موارد زیر از ویژگی های زبانی نثر فارسی سده پنجم و ششم نیست ؟</p> <p>الف- از میان رفتن لغات مهجور فارسی نسبت به سبک خراسانی</p> <p>ب- فراوانی ترکیبات نو</p> <p>پ- رواج و اوج گیری بیشتر قالبهای شعری به ویژه غزل و مثنوی</p> <p>ت- ورود لغات زبان ترکی و مغولی به زبان فارسی حذف افعال به قرینه</p>		۴
۰/۲۵	موضوع کتاب شاهنامه ابومنصوری چیست؟		۵
۰/۵	<p>نوع نثر هریک از آثار زیر را بنویسید.</p> <p>الف- کلیله و دمنه</p> <p>ب- قابوسنامه</p>		۶
۰/۷۵	سبک چه دوره ای به بینابین معروف است ؟ چرا؟		۷
صفحه دوم			

موسیقی شعر (۶ نمره)

در جدول زیر، برای هریک از واژه های ستون «الف»، یک واژه هم قافیه در ستون «ب» هم قافیه ها را به هم وصل کنید.

الف	ب
پاییز	بخت
سخت	شدت
حکایت	رفت
	لبریز

۰/۷۵

۰/۲۵

۹ در کدام گزینه «و» صامت است؟

الف- سود ب- خواهش ج- نانا د- دوست

۰/۲۵

۱۰ هجاهای کدام «گزینه» مصراع ، با مصراع «توانا بود هرکه دانا بود» مطابقت می کند؟

الف- چو خواهی که نامت بود جاودان ب- هرکسی کاو دور ماند از اصل خویش
پ- سازم خنجری نیش زپولاد ت- ای کاروان آهسته ران کارام جانم می رود

۰/۵

۱۱ واژه «دل انگیز» را یک بار با حذف همزه و یکبار بدون حذف همزه بنویسید.

۰/۲۵

۱۲ اساسی ترین عامل پیدایی شعر چیست؟

۱۳ در بیت «کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد؟ / یک نکته از این معنی، گفتیم وهمین باشد»

الف- کلمات قافیه را بنویسید.

ب- ردیف کدام کلمات است.

د- قافیه طبق کدام قاعده است؟

ت- حروف قافیه را مشخص نمایید.

۰/۵

۱۴ دو بیت زیر را از نظر لحن و آهنگ با هم مقایسه کنید .

الف- به پیش سپاه اندر آمد چو گرد

ب- شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل

چو رعد خروشان یکی ویله کرد «فردوسی»

کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها «حافظ»

۰/۵

۱۵ انواع قافیه (درونی ، ذوقافیتین) را در دو بیت زیر مشخص کنید .

الف- ای از مکارم تو شده در جهان خبر

ب- در رفتن جان از بدن، گویند هر نوعی سخن

افکنده از سیاست تو، آسمان سپر

من خود به چشم خویشتن، دیدم که جانم می رود

۱/۵

۱۶ بیت زیر را به هجاهای تشکیل دهنده آن تجزیه و تقطیع کنید؛ سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید.

کی رفته ای زدل که تمنا کنم تو را؟ کی بوده ای نهفته که پیدا کنم تو را

صفحة سوم		
۰/۵	نوع مصوت های واژه «خورشید» را مشخص کنید و بنویسید.	۱۷
زیبایی شناسی (۶ نمره)		
۰/۷۵	عبارات درست و نادرست را مشخص کنید. الف- واژه های «تعلیل و معلوم» جناس هم ریشه هستند درست ☐ نادرست ☐ ب- موازنه ای که همه سجع های آن متوازی باشند، ترصیع نام دارد. درست ☐ نادرست ☐ پ- ارزش جناس به خیال انگیزی است که در سخن به کار می رود. درست ☐ نادرست ☐	۱۸
۰/۲۵	کدام یک از جناس های زیر ، هم ریشگی (اشتقاق) ندارد؟ الف- منظر- نظر ب- شور- شعر پ- خالق- خلق ت- تعالی- متعالی	۱۹
۰/۵ ۰/۷۵	با توجه به تقابل سجع های متوازن و متوازی در بیت های زیر ، به پرسش ها پاسخ دهید بیت اول: جفا پول بود، برعاشق شکستی وفا گل بود بردشمن فشاندی بیت دوم : زبانش توان ستایش نداشت روانش گمان نیایش نداشت الف- کدام یک از بیت ها ، دارای آرایه موازنه است و کدام یک ترصیع است؟ ب- ارزش موسیقایی کدام بیت بیشتر است ؟ چرا؟	۲۰
۰/۵	چراواژه های مشخص شده در بیت زیر، نمی توانند نمونه مناسبی برای آرایه «واژه آرایی» باشند. مگر می نبینی که در را و دام نینداخت جز حرص خوردن به دام	۲۱
۱	آیا عبارت زیر را می توان مسجع نامید؟ دلیل خود را بنویسید. پادشاهی اوراست زبینه ، خدایی اوراست در خورنده ، بلندی و برتری از درگاه او جوی و بس	۲۲
۱	در عبارات زیر، سجع را بیابید و نوع سجع ها را نیز بنویسید. الف- منت خدای را عز وجل که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت. ب- دوستی را که به عمری فرا چنگ آرند نشاید که به یک دم بیازارند.	۲۳
۱	انواع جناس را در ابیات زیر مشخص کنید (اختلافی، افزایشی، تام، حرکتی) الف- گر مرا او را این نظر بودی مدام چون ندیدی زیر مشتی خاک، دام ب- در دل ندهم ره پس از این مهربتان را مهر لب او بر در این خانه نهادیم ج- در دل، عطش عشق خدایی ما راست دیوانه وصلیم و جدایی ما راست د- بهرام که گور می گرفتی همه عمر دیدی که چگونه گور بهرام گرفت	۲۴
ادامه در صفحه چهارم		

صفحه چهارم

نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

<p>۰/۱۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۲۵</p>	<p>باتوجه به سروده زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «از قیاسش خنده آمد خلق را کارپاکان را قیاس از خود مگیر جمله عالم زین سبب گمراه شد صد هزاران این چنین اشباه بین الف- کدام واژه ها در این سروده ها، مهجور و نا آشناست و امروزه کاربرد کمتری در زبان فارسی دارد؟ (دو مورد) ب- باتوجه به قرار گرفتن قافیه ها، این شعر در چه قالبی سروده شده است؟ پ- دو ویژگی ادبی این سروده را بنویسید؟ ت- در قلمرو فکری، شاعر چه فکر و اندیشه ای را به خواننده انتقال می دهد؟ ث- نوع ادبی این سروده را بنویسید؟</p>	<p>۲۵</p>
<p>۰/۷۵</p>	<p>متن زیر دارای چه نوع نثری است؟ یک مورد از ویژگی های به کار رفته در این نوشته ها را بنویسید و نمونه بیاورید . آنچه تورااست ، ندانم که راست و آنچه نصیب توست ، ندانم که کجاست؟ چون روزی تو از روزی دیگران جداست ، این همه جان بیهوده کندن چراست ؟ « خواجه عبدالله انصاری»</p>	<p>۲۶</p>
<p>۰/۲۵</p>	<p>در عبارت زیر یک ویژگی ادبی (آرایه ادبی) بگویید. - فلک نقاش می خواهد عالم را نقاشی کند اما هنوز دست به کار نشده است</p>	<p>۲۷</p>
<p>۱</p>	<p>در متن زیر دو مورد ویژگی زبانی را بنویسید. نوشته اند: درزی ای و جولاهه ای با هم دوستی داشتند و چون با هم بنشستند، می گفتندی که این کار این شیخ، هیچ براصل نیست. روزی با یکدیگر می گفتند که این مرد دعوی کرامت می کند؛ بیاتا هر دو به نزدیک وی در شویم «اسرارالتوحید، محمدبن منور»</p>	<p>۲۸</p>

بارم			۳										
	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)												
۰/۷۵	الف- سنایی / دری / کشف الاسرار.		۱										
۰/۵	الف- موزون / ب- سبک شخصی		۲										
۱	الف-غ / ب-غ / پ-غ / ت-ص		۳										
۰/۲۵	گزینه پ- یارواج و اوج گیری بیشتر قالبهای شعری به ویژه غزل و مثنوی		۴										
۰/۲۵	تاریخ گذشته ایران		۵										
۰/۵	الف- فنی / ب- ساده یا مرسل		۶										
۰/۷۵	سبک دوره سلجوقی ۰/۲۵- زیرا ویژگی های سبک عراقی نیز در آن به چشم می خورد.		۷										
	موسیقی شعر (۶ نمره)												
۰/۷۵	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>ب</td> <td>الف</td> </tr> <tr> <td>بخت</td> <td>پاییز</td> </tr> <tr> <td>شدت</td> <td>سخت</td> </tr> <tr> <td>رفت</td> <td>حکایت</td> </tr> <tr> <td>لبریز</td> <td></td> </tr> </table>	ب	الف	بخت	پاییز	شدت	سخت	رفت	حکایت	لبریز			۸
ب	الف												
بخت	پاییز												
شدت	سخت												
رفت	حکایت												
لبریز													
۰/۲۵	ج- نانوا		۹										
۰/۲۵	الف- چو خواهی که نامت بود جاودان		۱۰										
۰/۵	دل ان گیز - دلن گیز		۱۱										
۰/۲۵	عاطفه		۱۲										
۱	الف- حزین و همین / ب- باشد / د- قاعده ۲ / ت- ین		۱۳										
۰/۵	بیت الف لحن حماسی و تند و ضربی است بیت ب برای اشعار غمگین مناسب است آهنگ و لحن نرم و لطیف و عاطفی است		۱۴										
۰/۵	الف- ذوقافتین / ب- قافیه درونی		۱۵										

۰/۵	۱۶ (و) مصوت کوتاه - ی مصوت بلند													
۱/۵	را	ت	نم	ک	نا	من	ت	ک	دل	ز	ای	ت	رف	کی
	_	U	_	U	_	_	U	U	_	U	_	U	_	_
	را	ت	نم	ک	دا	پی	ک	ت	هف	ن	ای	د	بو	کی
زیبایی شناسی (۶ نمره)														
۰/۲۵	۱۸ الف- نادرست / ب- درست / پ- نادرست													
۰/۲۵	۱۹ ب- شور- شعر													
۰/۵	۲۰ الف- بیت اول موازنه و بیت دوم ترصیع است													
۰/۲۵	ب- بیت دوم (ترصیع) زیرا تاثیر بیشتری برخوردار دارد و گوش نواز تر است													
۰/۵	۲۱ زیرا معنای دو واژه متفاوت است و جناس تام دارند و تکرار نمی شوند. (دام : حیوان چهار پا - تله)													
۱	۲۲ بله زیرا واژه های « زینده » و « خورنده » در پایان جملات سجع دارند و نثر را آهنگین کرده اند													
۱	۲۳ الف- قربت و نعمت :سجع متوازی / ب- آرند و بیازارند سجع مطرف													
۱	۲۴ الف-دام و مدام جناس افزایشی/ب- مِهْر، مَهرجناس حرکتی /ج-خدایی ، جدایی جناس اختلافی / د- گور و گور چناس همسان یا تام													
نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)														
۲	۲۵ الف- دلق، ابدال، اشباه (دو مورد کافی است) ۰/۵ - ب- مثنوی ۰/۲۵ پ- استفاده از قالب مثنوی، رواج داستان سرایی، به کار گیری جناس همسان : شیر(خوردنی)وشیر(حیوان) یا جناس ناهمسان خلق و دلق (دو مورد کافی است) (۰/۵)/ت-نباید همهٔ انسان ها را به یک چشم دید ودر موردشان قضاوت کرد (دوری از قضاوت شتابزده) (۰/۵)/ث- تعلیمی ۰/۲۵													
۰/۲۵	۲۶ نوع نثر: موزون (مسجع) / کاربرد جمله های کوتاه : آنچه تورااست ، ندانم که راست و آنچه نصیب توست .../به کارگیری سجع : راست ، کجاست ، جداست ، چراست													
۰/۲۵	۲۷ تشخیص													
۱	۲۸ آوردن فعل می گفتندی به جای می گفتند(دستور تاریخی) / کاربرد کلمات قدیمی مانند « درشویم » به جای برویم ، جولاهه و درزی/ سادگی کلام/ کاربرد جملات کوتاه (ذکر دو مورد کافی است)													